

İznik çinilerine kadın eli değdi

Çini sevdasının buluşturduğu Nejla Anıl ve Sevinç Öztürk, kaybolmak üzere olan İznik çinisine hayat veriyor. Bu sanatı Uzakdoğu'dan Avrupa'ya pek çok büyük projeye uygulamayı da başardılar.

Nejla Anıl ve Sevinç Öztürk... İznik çinisine gönül veren iki kadın girişimci. Ölmeye yüz tutmuş bu sanatı, Türkiye ve dünya kültürüne geri kazandırmak için kolları sıvadılar. Osmanlı Türk sanatının zirvelerinden biri olan İznik çinisini camilerde, saraylarda, altyapı ve konut projelerinde yaşatmak için 14 yıldır çalışıyorlar. Çabaları da sonuç verdi. Uzakdoğu'dan Orta Asya'ya, Amerika'dan Avrupa'ya kadar pek çok büyük projeye bu çininin girmesini sağladılar. 15 ülkeye bu çiniyi götürmeyi de başardılar. Firmaları Anıkya Çini, İznik çinilerini geleneksel yöntemlerle aslına uygun olarak yeniden üretiyor ve özgün tasarımlarla gündelik yaşama katıyor. Onlar, çini sanatının müzelerde korunarak değil, hayatın içinde kullanılarak, tüketilerek ve yeniden üretilerek yaşatılabileceği inancında.

Güçler birleşti

Sevinç Öztürk, 1950 doğumlu. İktisadi Ticari İlimler Akademisi'nden mezun oldu. Çeşitli sektörlerde çalıştıktan sonra 1986 yılında tatil amaçlı İznik'te aldığı ev onun hayatını değiştirdi. Yerel sanatçılarla beraber atölye kurduğunu belirten Öztürk, bu sanatın diğer sevdalısı Nejla Anıl'la karşılaşınca güçlerini birleştirme kararı alırlar. 2004 yılında iki çini sevdalısı ortaklık yaptı. Aradan geçen süreçte çiniyi pek çok alanda var etmeyi başardılar. Projeler dışında, hediyeelik eşya, restorasyon ve mimari projelerde yer alıyorlar. Öztürk, üretim kısmından, Anıl ise tasarım ve pazarlama kısmından sorumlu. Bugün geldikleri noktada İznik çinisinin yer almasını başardıkları mekanlar arasında TBMM Meclis Binası, pek çok altyapı projesi, Türkmenistan Devlet Konukevi, Japonya'da bir hastane, Rixos Hotel, Ataşehir Camii gibi ünlü projeler bulunuyor.

Tamamen el yapımı

Nejla Anıl ise, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü'nden mezun. ODTÜ'de yüksek lisans yaptı. Uzun yıllar reklamcılık ve yayıncılık alanında çalıştı. Tasarım aşamasında ciddi teknoloji kullanıyorlar ama üretim İznik'te tamamen elle yapılıyor. Şu anda çini konusunda, kurumsal ürünler, restorasyon ve mimari projeler olmak üzere üç alanda faaliyetleri var.

İstihdama da katkı sağladı

İki sosyal girişimcinin bu emekleri, İznik'te de atölye ve istihdam sayısını artırdı. 2000'li yıllarda üç tane olan atölye sayısı şu sıralar 50'ye çıkmış durumda. Türkiye'de çini sektörünün fabrikasyon ağırlıklı olduğunu da dile getiren Nejla Anıl, "Kütahya çinisi üretiliyor. İkisi arasındaki fark sır, desen, kalınlık ve el yapımında gizli" diyor.

Yerden duvara her alanda...

İki girişimci çiniyi günlük hayata da sokmak niyetinde. Sevinç Öztürk, "Tarihte duvar çinisi ve kapacak olarak iki alanda kullanılan bu çinileri ilk defa ahşap, gümüş, bakır, deri gibi malzemelerle birleştirdik. İznik kuvars çinisi ürettik. Sadece duvarlarda kullanılan çinileri artık yerden duvara kadar uygulayabiliyoruz" diye anlatıyor.

